

YURT DIŞI TEBLİGAT VE İSTİNABE İSTEMLERİNDE MASRAF GEREKTİREN DURUMLAR

*Yrd.Doç.Dr. Ahmet Cemal RUHİ**

I. GENEL OLARAK

Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel M¼d¼rl¼g¼ Tebligat ve İstinabe B¼rosunda yaptığım çalıŐmalar esnasında, yurt dışına tebligat evrakı g¼nderen veya istinabe talebinde bulunan bazı yargı organlarının her hal¼k¼rda ilgililerden masraf yatırımlarını istedikleri g¼r¼lm¼Őt¼r. Oysa masraf talep eden ¼lkeler ve bunların hangi durumlarda masraf talep ettiklerinin bir makale ile açıklığa kavuŐturulmasının uygun olacağı d¼Ő¼ncesi ile bu makale kaleme alınmıştır. Kısaca bu makale uygulamada bu konuda karŐılaŐılan problemleri ¼zme ve konuya açıklık getirmek amacı ile yazılmıştır.

Bu makale ile yurt dışına g¼nderilen tebligat ve yapılan istinabe taleplerinde hangi durumlarda, hangi ¼lkeler için, ne miktarda masraf yatırılması gerektiği konusu uygulamadaki gerçek ¼rnekler dikkate alınarak açıklanacaktır. Bilindiği ¼zere Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel M¼d¼rl¼g¼ yurt dışı tebligat veya istinabe dolayısıyla masraf talep eden ¼lkeleri her yıl çıkarmış olduğu bir tebliğ ile ilan etmektedir. Her yıl yeniden d¼zenlenen bu tebliğin yurt dışı tebligat veya istinabe talebinde bulunan ilgili makamlarca takip edilmesi gerekmektedir.

Ayrıca 7201 sayılı Tebligat Kanununun¹ 4829 sayılı Kanunla deđiŐik² 25/a maddesi gereğince yurt dışında bulunan T¼rk vatandaşlarına, yurt dışındaki T¼rk konsollukları veya konsolosluk bulunmayan yerlerde b¼y¼kelilik konsolosluk Şubesi vasıtasıyla yapılan tebligatlarda hiçbir yurt dışı teb-

* Atat¼rk ¼niversitesi Erzincan Hukuk Fak¼ltesi Devletler ¼zel Hukuku Ana Bilim Dalı ¼đretim ¼yesi.

¹ Resmi Gazete 19.02.1959, Sayı 10139.

² Resmi Gazete 27.03.2003, Sayı 25061.

ligat gideri hariç olmak üzere masraf yatırılmasına gerek bulunmamaktadır³. Aksi takdirde mahkemenin hatalı olarak istemi üzerine yatırılan masrafın ilgisine iadesi gerekecektir.

Konunun daha iyi anlaşılması için bir örnek verelim. Erzincan iline bağlı olan Üzümlü ilçesindeki Asliye Hukuk Mahkemesi Almanya'nın Hamburg şehrinde yaşamakta olan bir Türk vatandaşına tebligat yapmak istese, şu yolu takip edecektir. Üzümlü Asliye Hukuk Mahkemesi hazırlayacağı evrakı bir üst yazı ile Üzümlü Cumhuriyet Başsavcılığına gönderecektir. Üzümlü Cumhuriyet Başsavcılığı gönderilen evrakları bir üst yazı ile üst savcılık olan Erzincan Cumhuriyet Başsavcılığına gönderecektir. Erzincan Cumhuriyet Başsavcılığı, gönderilen evrakları bir üst yazı ile Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderecektir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, gönderilen evrakları bir üst yazı ile Almanya'daki Türkiye Cumhuriyeti Hamburg Başkonsolosluğuna gönderecektir.

Türkiye Cumhuriyeti Hamburg Başkonsolosluğu, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü tarafından bir üst yazı ile gönderilen tebliğ evrakını aldıktan sonra bunu tebligat defterine kayıt eder. Bundan sonra 7201 sayılı Tebligat Kanununun 4829 sayılı Kanunla değişik 25/a maddesi gereğince Türk vatandaşı olan muhataba gönderilmek üzere bir çağrı mektubu hazırlar. Bu çağrı mektubunda muhataba hitaben şu hususlar yer almaktadır. "Konusu ve hangi merci tarafından gönderildiğini belirterek, konsoloslukta bulunan tebliğ evrakını almak üzere, çağrı mektubunu tebellüğ

³ Dosya 4-5-141-2005. Karaman Aile Mahkemesi, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere Karaman Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu 16.05.2005 tarih ve 2005/382 esas sayılı yazısı ile Louis Davidstraat 4 1068 SH Amsterdam/Hollanda adresinde bulunan H. D.'ye dava dilekçesi ve duruşma gününün tebliğ edilmesini istemiştir. Tebligat gideri olarak alınması gereken 22 YTL mahkeme vезnesine depo edilmiştir. Makbuz fotokopisi gönderilmiştir. Karaman Cumhuriyet başsavcılığı bu talebi 18.05.2005 tarih ve 1324 sayılı yazısı ile Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne iletmiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Hollanda Rotterdam Başkonsolosluğuna göndermiş olduğu 10.06.2005 tarih ve 049658 sayılı yazısı ile muhataba, 7201 sayılı Tebligat Kanununun 4829 sayılı Kanunla değişik 25/a maddesi uyarınca Konsolosluk kanalı ile tebliğini talep etmiştir. Rotterdam Başkonsolosluğu, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiş olduğu 28.07.2005 tarih ve 2718 sayılı yazı ile muhataba Hollanda mevzuatının izin verdiği yöntemle adresine gönderilen (30 gün süreli davet mektubu havi) tebliğ bildirimini 27.06.2005 tarihinde almış ancak belgeyi tebellüğ etmek üzere gelmemiş, T.C. ve Hollanda mevzuatına göre tebligat yapılmış sayıldığı bildirilmiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Karaman Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu tebligatın yapıldığını bildirmiştir.

ettiğiniz tarihten itibaren 30 gün içinde tarafınıza gönderilen çağrı mektubu ile birlikte, çağrı mektubunda belirtilen konsolosluk adresine, çalışma günlerinde ve çalışma saatlerinde, pasaport veya nüfus cüzdanınız ile birlikte bizzat konsolosluğa müracaat ederek tebliğ evrakını almanız, aksi takdirde tebligatın tarafınıza yapılmış sayılacağı hususu bilgilerinize rica olunur” muhteviyatını taşımaktadır.

Bu çağrı mektubu iadeli taahhütlü olarak Alman Posta İdaresi tarafından muhataba gönderilir. İadeli taahhütlü olarak gönderilen mektup o ülkenin yasalarına göre muhataba iletildikten sonra ile ilgili kart, Alman Posta İdaresi tarafından Hamburg Başkonsolosluğuna teslim edilir. Bu kartın üzerinde mektubun hangi tarihte muhataba teslim edildiği belirtilmektedir. Muhatap, bu mektubu aldıktan sonra otuz gün içinde konsolosluğa giderek tebligat evrakını almak zorundadır. Mektubu aldığı halde tebligat evrakını almak üzere konsolosluğa gelmez ise, otuzuncu günün bitiminde tebligatı almış sayıldığı hususu tebliğ mazbatasına yazılarak ve tarih atılıp imzalanarak Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilir⁴.

Burada açıklandığı üzere 7201 sayılı Tebligat Kanununun 4829 sayılı Kanun ile değişik 25/a maddesi gereğince yurt dışında bulunan bir Türk vatandaşına yapılacak tebligat yurt dışındaki Türk Başkonsolosluğunda görevli olan memur tarafından gerçekleştirilmektedir. Bundan dolayı yurt dışı tebligat gideri hariç başka her hangi bir masrafı gerektirecek durumda söz konusu değildir. Bundan dolayı masraf yatırılmasına da ihtiyaç bulunmamaktadır. Oysa uygulamada bu hususun gözden kaçtığı görülmüştür.

Örneğin, Sandıklı Asliye Hukuk Mahkemesi Fransa’da bulunan bir Türk vatandaşına 7201 sayılı Tebligat Kanununun 4829 sayılı Kanun ile değişik 25/a maddesi gereğince yurt dışında bulunan bir Türk vatandaşına yapılacak tebligatta hatalı olarak tebligat masrafı yatırılması istenmiştir. Yapılan işlemin hatalı olduğunu fark eden Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Sandıklı Asliye Hukuk Mahkemesini uyarak

⁴ Bu bilgiler 08-16 Ağustos 2004 tarihleri arasında çeşitli konularda bilimsel çalışma yapmak üzere Almanya’nın Hamburg şehrinde bulunduğum sırada Türkiye Cumhuriyeti Hamburg Başkonsolosluğunda, Hamburg Başkonsolosundan alınan izin üzerine görevli tebligat işlerine bakan görevli ile yüz yüze yapılan görüşmede, görevlinin konu hakkında sözlü olarak vermiş olduğu bilgi neticesinde tutulan notlardan yazılmıştır. Tebligat hukuğu ile ilgili olarak hazırlamakta olduğum bilimsel eserde yararlanılmak üzere bu konuyu açıklayan doküman talep edilmişse de yapılan işlemlerin gizliliği gerekçe gösterilerek hiçbir evrak gösterilmemiş ve fotokopi verilmemiştir.

işlemin hatalı olduğunu yatırılan 42 Euro'nun ilgisine iade edilmesi gerektiğini belirtmiştir⁵.

Örneğin Turhal Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından Fransa'da bulunan bir Türk vatandaşına 7201 sayılı Tebligat Kanununun 4829 sayılı Kanunla değişik 25/a maddesi çerçevesinde yapılmasını istediği tebligat için yurt dışı tebligat giderine ek olarak tebligat masrafı karşılığı 41.41 Euro'luk çek gönderilmiştir. Yapılan işlemin hatalı olduğunu fark eden Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Turhal Asliye Hukuk Mahkemesini uyararak işlemin hatalı olduğunu yatırılan 41,41 Euro'nun ilgisine iade edilmesi gerektiğini belirtmiştir⁶.

Örneğin, Şarkikaraağaç Noterliğinin Fransa'da bulunan bir Türk vatandaşına 7201 sayılı Tebligat Kanununun 4829 sayılı Kanun ile değişik 25/a maddesi gereğince yurt dışında bulunan bir Türk vatandaşına yapılacak tebligatta hatalı olarak tebligat masrafı yatırılması istenmiştir. İlgiliden yurt dışı tebligat masrafı olarak 41,41 Euro karşılığı alınan 70 Yeni Türk Lirası Şarki Karaağaç Mal Müdürlüğüne yatırılmıştır. Yapılan işlemin hatalı olduğunu fark eden Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Şarkikaraağaç Noterliğini uyararak işlemin hatalı olduğunu yatırı-

⁵ Dosya 4-5-13454-2004. Sandıklı Asliye Hukuk Mahkemesi, 14.12.2004 tarih ve 2004/589 sayılı yazısı ile dava dilekçesi ve duruşma gününün Fransa'da bulunan davalıya tebliği istemi ile hazırlanan evrakları, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere Sandıklı Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiştir. Sandıklı Cumhuriyet Başsavcılığı, 16.12.2004 tarih ve 2004/1281 sayılı yazısı ile tüm evrakları Afyon Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiştir. Afyon Cumhuriyet Başsavcılığı, 23.12.2004 tarih ve 2004/4349 sayılı yazısı ile tüm evrakları Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Afyon Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu 07.01.2005 tarih ve 002080 sayılı yazısı ile 7201 sayılı Tebligat Kanununun 4829 sayılı Kanun ile değişik 25/a maddesi gereğince yapılacak olan tebligatlarda masraf gerekmediğinden 42 Euro'luk çeki iade etmiştir.

⁶ Dosya 4-5-884-2005. Turhal Asliye Hukuk Mahkemesi, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere, Turhal Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu, 03.11.2004 tarih ve 2004/532 sayılı yazısı ile 03 Rue Ronsrd 67300 Schigtigheim Fransa adresinde bulunan davalı Gökhan Y.'ye gönderilen evrakların Tebligat Kanununun 25-25/a maddesi gereğince tebliğ edilerek tebliğ evrakının gönderilmesi talep edilmiştir. Gönderilen yazıya yurt dışı tebligat gideri olarak 41.41 Euro çek ilişikte sunulmuştur. Turhal Cumhuriyet Başsavcılığı, 18.01.2005 tarih ve 2005/35 sayılı yazısı ile gönderilen evrakların tümünü doğrudan Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmiştir. Tebligat Kanununun 25/a maddesi gereğince tebligat yapılacak durumlarda yurt dışı tebligat gideri olarak 2005 yılı için 22 Yeni Türk Lirası dışında ayrıca tebligat masrafı gerekmediğinden gönderilen çek iade edilecektir. İşlemler devam etmektedir.

lan 41,41 Euro karşılığı 70 Yeni Türk Lirasının ilgisine iade edilmesi gerektiğini belirtmiştir⁷.

Yurt dışı tebligat giderleri Adalet Bakanlığı tarafından her yıl yeniden belirlenmektedir. Adalet Bakanlığı tarafından 2005 yılı için belirlenen yurt dışı tebligat gideri Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti için 13 Yeni Türk Lirası, diğer ülkeler için 22 Yeni Türk Lirasıdır. Yurt dışı tebligat giderinin noksan yatırılması halinde Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü tebliğ evrakını çıkaran mercie uyarı yazısı göndererek noksanlığın giderilmesi istenmektedir⁸. Bundan dolayı tebliğ evrakı çıkaran

⁷ Dosya 4-5-3599-2005. Şarkikaraağaç Noterliği, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere, Şarkikaraağaç Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu 07.03.2005 tarih ve 2005/40 sayılı yazısı ile düzenlenen ve ekte gönderilen azilnamenin ilgisine tebliği istenmiştir. Yurt dışı tebligat gideri olarak da 41,41 Euro karşılığı 70 Yeni Türk Lirası Karaağaç Mal müdürlüğüne yatırılmıştır. Şarkikaraağaç Cumhuriyet Başsavcılığı, gönderilen belgeleri Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Şarkikaraağaç Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilen 08.04.2005 tarih ve 029530 sayılı yazısı ile 7201 sayılı Tebligat Kanununun 4829 sayılı Kanunla değişik 25/a maddesi gereğince yapılacak tebligatlarda masraf yatırılması gerekmediğinden Fransa için yurt dışı tebligat ücreti olarak Maliye Bakanlığı Şarkikaraağaç Mal Müdürlüğüne yatırılan 41,41 Euro karşılığı 70 Yeni Türk Lirasının ilgisine iade edilmesi gerektiğini belirtmiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk Genel Müdürlüğüne göndermiş olduğu 18.05.2005 tarih ve 042553 sayılı yazısı ile gönderilen belgelerin Paris Başkonsolosluğuna gönderilmesini istemiştir. Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk Daire Başkanlığı, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmiş olduğu 06.07.2005 tarih ve KOEC/288049 sayılı yazı ile azilnamenin Paris Başkonsolosluğuna teslim alındığını bildirmiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Yalvaç Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu 20.07.2005 tarih ve 062121 sayılı yazısı ile muhabata 10.06.2005 tarihinde tebligatın yapıldığını bildirmiştir.

⁸ Dosya 4-5-10-2004. Bingöl Asliye Hukuk Mahkemesi, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere, Bingöl Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu 25.12.2003 tarih ve 2003/530 esas sayılı dosya ile ilgili olarak, Heide Str. 39112 Magdeburg D. Land/Almanya adresinde oturan davalı Silke M. A.'ya tebligat talebinde bulunmuştur. Yazmış olduğu yazıya 2 adet dava dilekçesi, 2 adet dava dilekçesi Almanca, 2 adet örnek 184 form Almanca olarak doldurulmuş, 2 adet tebligat evrakı 2 adet tebligat evrakının Almanca tercümesini eklemiştir. Bingöl Cumhuriyet Başsavcılığı, 25.12.2003 tarih ve 2003/1970 BM. sayılı yazısı ile evrakları Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Bingöl Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu, 20.01.2004 tarih ve 004260 sayılı yazı ile "... her bir muhatap için 22.000.000. TL. masrafın ilgisince Maliyeye yatırılarak buna ilişkin makbuz örneğinin gönderilmesini ...". istemiş ve gönderilen belgeleri iade etmiştir. Bingöl Asliye Hukuk Mahkemesi, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere, Bingöl Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu, 28.01.2004 tarih ve 2003/530 sayılı yazısı ile hazırlanmış olduğu evraklar ile birlikte Maliye Bakanlığı Muhasebe Müdürlüğü, 28.01.2004 tarih

mercilerin tebliğ evrakının çıkarıldığı tarihi dikkate alarak o yıl için belirlenmiş olan miktarın noksatsız olarak Maliye Bakanlığı'nın illerde Defterdarlık, ilçelerde Mal Müdürlüğü bünyesindeki "Muhtelif Giderler" hesabına yatırılmasını temin etmeleri gerekmektedir⁹.

Yurt dışında bulunan Türk vatandaşlarına 7201 sayılı Tebligat Kanununun 4829 sayılı Kanunla değişik 25/a maddesi gereğince tebligat yapılama-yan durumlarda 15 Kasım 1965 tarihli Hukuki veya Ticari Konularda Adli ve Gayri Adli belgelerin Yabancı Memleketlerde Tebliğine Dair La Haye Sözleşmesine göre tebligat yapılacaktır. Ayrıca yabancı ülkede bulunan ve Türk vatandaşı olmayan kişilere de 15 Kasım 1965 tarihli Hukuki veya Ticari Konularda Adli ve Gayri Adli belgelerin Yabancı Memleketlerde Tebliğine Dair La Haye Sözleşmesine göre tebligat yapılacaktır.

15 Kasım 1965 tarihli Hukuki veya Ticari Konularda Adli ve Gayri Adli belgelerin Yabancı Memleketlerde Tebliğine Dair La Haye Sözleşmesine göre tebligat yapılacak durumlarda gönderilecek evraklar üç takım olarak hazırlanır. Bir takım evrak esas dosyasında kalır ve iki takım evrak Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğün gönderilir. Hazırlanacak olan evraklar şunlardır. Örnek 184 form ve tercümesi, tebliği istenen evrak ve tercümesi (örneğin dava dilekçesi ve tercümesi), duruşma günü bildirilecekse duruşma gününü bildiren davetiye ve tercümesi, tebliğ evrakı aşağıda belirtilen masraf talep eden ülkelere birine gönderiliyorsa o ülke tarafından talep edilen masrafın ilgililer tarafından karşılanması gerekmektedir.

ve C.L seri no, 803414 sayılı vezne alındısı ile 22.000.000. TL. yurt dışı tebligat giderinin yatırıldığına dair makbuz aslını göndermiştir. Bingöl Cumhuriyet Başsavcılığı, 29.01.2004 tarih ve 2004/150 BM. sayılı yazısı ile evrakları muhataba tebligat yapılmak üzere Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiştir. İşlemler devam etmektedir. İşlemler devam etmektedir.

⁹ Dosya 4-5-7091-2003. Kartal 2. Asliye Hukuk Mahkemesi, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiş olduğu 28.07.2003 gün ve 2003/600 sayılı yazı ile halen Kelter Str. 17, 74369 Löchgan/Almanya adresinde oturan davalı D. D.'ye dava dilekçesi ve duruşma gününün tebliğini istemiştir. Göndermiş olduğu yazıya 2 nüsha dava dilekçesi Türkçe, 2 nüsha dava dilekçesinin Almanca tercümesi, 2 nüsha davetiye Türkçe, 2 nüsha davetiyenin Almanca tercümesi, 2 adet 184 form Almanca olarak doldurulmuş, yurt dışı tebligat masrafı olarak 14.000.000. TL. 23.07.2003 gün ve 5807 sayılı makbuzla Kartal Maliye Veznesine yatırılmıştır. Yatırılan tebligat gideri her yıl değişmektedir. 2003 yılı içerisinde gönderilecek her bir muhatap için 20.000.000. TL yatırılması gerekir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü noksanlığı fark ettiğinde bunun tamamlanmasını isteyecektir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Stuttgart Başkonsolosluğuna göndermiş olduğu 18.08.2003 tarih ve 053135 sayılı yazısı ile 1965 tarihli La Haye Tebliğ Sözleşmesine göre tebligat yapılmasını istemiştir.

II. YURT DIŞINA YAPILAN TEBLİGATLARDA MASRAF TALEP EDEN ÜLKELER

Masraf talebinin temeli, 15 Kasım 1965 tarihli Hukuki veya Ticari Konularda Adli ve Gayri Adli Belgelerin Yabancı Memleketlerde Tebliğine Dair La Haye Sözleşmesinin¹⁰ 12. maddesinin (b) bendine dayanmaktadır. Buna göre, Sözleşme çerçevesinde yapılan tebligatlarda özel bir usul kullanılması halinde verilen hizmet karşılığında tebligat yapılmasını isteyen devletten masraf talep etmek mümkündür. Bu hükme dayanarak bazı ülkeler masraf talep etmektedirler. Yurt dışı tebligat ve istinabe taleplerinde uyulması gereken usul ve esaslara dair tebliğ gereğince masraf talep eden devletler şunlardır¹¹:

1- Kanada adli makamları aracılığı ile yapılacak tebligatlarda masraf talep edildiğinden Kanada için, Ottawa Büyükelçiliğimiz adına düzenlenecek olan 50 Kanada Doları tutarında çekin evrak ile birlikte Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmesi¹²,

2- Avustralya adli makamları aracılığı ile yapılacak tebligatlarda masraf talep edildiğinden Avustralya için ise 100 Avustralya Dolarının veya karşılığı Türk Lirasının mahkeme veznesine peşinen yatırılmasının sağlan-

¹⁰ Resmi Gazete 17.06.1972, Sayı 14218.

¹¹ Yurt Dışı Tebligat ve İstinabe Taleplerinde Uyulması Gereken Usul ve Esaslara Dair Tebliğe Bakınız. Resmi Gazete 26 Kasım 2004, Sayı 25652. Bu Tebliğe göre, 01 Ocak 2005 tarihi itibarıyla tebligat için para talebinde bulunan ülkelerin listesi burada belirtilmiştir.

¹² Dosya 4-5-3774-2004. İzmir 5. Aile Mahkemesi, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere, İzmir Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu, 31.03.2004 tarih ve 2003/711 esas, 2003/782 karar sayılı yazısı ile tebliğ talebinde bulunmuştur. Üst yazıya üç nüsha dava dilekçesi, üç nüsha Fransızca tercümesi, üç nüsha Fransızca olarak doldurulmuş 184 form, 50 Kanada Doları çek aslını ve 22.000.000. TL. yurt dışı tebligat giderinin yatırıldığına dair makbuz fotokopisini göndermiştir. İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı, 31.03.2004 tarih ve B. 5306 sayılı yazısı ile tüm belgeleri Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, 19.04.2004 tarih ve 028374 sayılı yazısı ile gönderilen belgeleri 15 Kasım 1965 tarihli Hukuki ve Ticari Konularda Adli ve Gayri Adli Belgelerin Yabancı Memleketlerde Tebliğine Dair La Haye Sözleşmesinin göre gereği yapılmak üzere Kanada Ottawa Büyükelçiliğine göndermiştir. Kanada Ottawa Büyükelçiliği Konsolosluk Şubesi, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiş olduğu 03.06.2004 tarih ve BE-/2670 sayılı yazısı ile Kanada Quebec Eyaleti Adalet Bakanlığından alınan yazı ve eklerini göndermiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, İzmir Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu, 28.06.2004 tarih ve 045794 sayılı yazısı ile muhataba 15.05.2004 tarihinde tebligat yapıldığını bildirmiştir.

ması ve bu hususun Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilecek sevk yazısında belirtilmesi¹³,

3- Belçika adli makamları aracılığı ile yapılacak tebligatlarda masraf talep edildiğinden 50 Euro'nun veya karşılığı Türk Lirasının mahkeme veznesine peşinen yatırılmasının sağlanması ve bu hususun Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilecek sevk yazısında belirtilmesi¹⁴,

¹³ Dosya 4-5-1604-2004. Ankara 7. Aile Mahkemesi, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu, 10.02.2004 tarih ve 2004/169 sayılı yazısı ile 11 Chris Olace Dean Park NSW 2761 Sydney/Avustralya adresinde ikamet eden davalı Zeki G.'ye dava dilekçesi ve duruşma gününün tebliğ talebinde bulunmuştur. Yazıda iki takım çeviri evrakı ve 20.000.000. TL. yurt dışı tebligat giderinin yatırıldığı bildirilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Bakanlık Muhabere Bürosu, gönderilen tüm evraklar 16.02.2004 tarih ve 3/2007 sayılı yazısı ile Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu, 23.02.2004 tarih ve 012757 sayılı yazı ile 1965 tarihli La Haye Sözleşmesine göre, Avustralya'da yapılacak tebligatlar için 100 Avustralya Dolarının veya karşılığı Türk lirasının mahkeme veznesine peşinen yatırılmasının sağlanması ve bu hususun Bakanlığımıza gönderilecek sevk yazısında belirtilmesi, ayrıca 2.000.000. TL. yurt dışı tebligat masraf farkının Maliye'ye yatırılarak makbuz örneğinin gönderilmesi istenmiştir. Ankara 7. Aile Mahkemesi, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu, 25.02.2004 tarih ve 2004/169 esas sayılı yazısı ile Bakanlığın taleplerini yerine getirdiğini belirterek bu hususun Bakanlığa bildirilmesini istemiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Bakanlık Muhabere Bürosu, tüm belgeleri 26.02.2004 tarih ve 3/3078 sayılı yazısı ile Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, 22.03.2004 tarih ve 019958 sayılı yazısı ile tüm belgeleri gereği yapılmak üzere, Avustralya Canberra Büyükelçiliğine göndermiştir. Sydney Başkonsolosluğu, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiş olduğu 30.04.2004 tarih ve 3709/1575 sayılı yazısı ile Avustralya Adli Makamlarının 42 Avustralya Dolar talep ettiğini bildirmiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, 25.05.2004 tarih ve 037169 sayılı yazısı ile bu durumu merciiine iletmek üzere Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına bildirmiştir. Talep edilen masrafın gönderilmesi üzerine, muhataba ilgili makamlarca tebligat yapılmış ve bu durum, Sydney Başkonsolosluğunun 17.05.2004 tarih ve 3709/1718 sayılı yazısı ile Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne bildirilmiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu, 04.06.2004 tarih ve 039946 sayılı yazısı ile muhataba 17.05.2004 tarihinde tebligatın yapıldığını bildirmiştir.

¹⁴ Dosya 4-5-1280-2004. Sivas Aile Mahkemesi, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere Sivas Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu, 10.12.2004 tarih ve 1077 sayılı yazısı ile halen Durler Staat 47, 2018 Antwerpen Ansversbelgique adresinde bulunan davalı Yasemin G. Ç.'ye gönderilen evrakların tebliği talebinde bulunmuştur. Gönderilen üst yazıya gerekli belgeler eklemiştir. Sivas Cumhuriyet Başsavcılığı, gönderilen tüm belgeleri 10.12.2004 tarih ve 2/3647 sayılı yazısı ile Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiştir. Adalet Bakanlığı

4- Fransa adli makamları aracılığı ile yapılacak tebligatlarda masraf talep edildiğinden Fransa için “Chambre Nationale des Huissiers de Justice” adına muhatabın ismi ile dosya numarası yazılmak sureti ile “BNP PARİBAS MAINE MONT PARNASSE Agence PARIS MAINE MONT (00274) RIB: 30004 00274 000 10225371 58 IBAN: FR76 3000 4002 7400 0102 2537 158 BIC: BNPAFRPPXV” hesabına 41.41 Euro yatırılarak makbuzun evrak ile birlikte Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmesi¹⁵,

5- Amerika Birleşik Devletlerinde yapılacak tebligatlar için masraf talep edildiğinden¹⁶ Amerika Birleşik Devletleri için, “Process Forwarding International Wells Fargo Bank, S.W.I.F.T. No: WIFBIUS6S Account No:

Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Sivas Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu, 28.12.2004 tarih ve 0088903 sayılı yazısı ile, 1965 tarihli La Haye Sözleşmesine göre Belçika’da yapılacak tebligatlar için masraf talep edildiğinden 50 Euro veya karşılığı Türk Lirasının mahkeme veznesine peşinen yatırılmasının sağlanması ve bu hususun gönderilen sevk yazısında belirtilmesi istenmiştir. Sivas Aile Mahkemesi, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere Sivas Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu, 10.01.2005 tarih ve 2004/1077 sayılı yazısı ekinde 50 Euro karşılığı 95 Yeni Türk Lirası tebligat masrafının mahkeme veznesine yatırıldığını bildirmiştir. Sivas Cumhuriyet Başsavcılığı, 11.01.2005 tarih ve 2/123 sayılı yazısı ile tüm belgeleri Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiştir. İşlemler devam etmektedir.

15 Dosya 4-5-913-2005. Kayseri 3. Aile Mahkemesi, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere Kayseri Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu 12.01.2005 tarih ve 2004/43 esas, 2004/265 karar sayılı yazısı ile 42 Rue Des Tanneurs 73000 Chambéry/France adresindeki davalı Ayşe Ç.’ye, gönderilen evrakların tebliği istenmiş ve bu çerçevede, 2 adet mahkeme kararı ve tercümesi, 2 adet tebligat masrafı makbuz fotokopisi, 2 adet 184 form Fransızca olarak doldurulmuş, 2 adet tebligat zarfı ve 2 adet banka dekontu ve eklerini göndermiştir. “Chambre Nationale des Huissiers de Justice” adına 41.41 Euro (75.46 YTL-54.72 USD Dolar karşılığı) yatırılmıştır. Kayseri Cumhuriyet Başsavcılığı, tüm belgeleri 18.01.2005 tarih ve 2005/508 sayılı yazısı ile Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiştir. İşlemler devam etmektedir.

16 “... Ankara’daki Amerika Birleşik Devletleri Büyükelçiliğinin, ABD’de adli ve ticarî konularda yabancı ülke makamlarınca talep edilen tebligatların 01 Haziran 2003 tarihinden itibaren merkezi Seattle-Washington’da bulunan Process Forwarding International adlı özel şirket tarafından yapılacağını bildiren 06 Mayıs 2003 tarihli notası Bakanlığımıza sunulmuştur. Konu ile ilgili olarak bu defa Washington Büyükelçiliğimizden alınan bir yazıda, anılan şirketin 2003 yılı Haziran ayı boyunca gönderilen adli evrakı, henüz deneme aşamasında olduğundan ücretsiz olarak işleme aldığı, ancak Temmuz ayı itibarıyla ücretsiz işlem yapılamayacağını ifade ederek Büyükelçiliğimiz Konsolosluk şubesine gönderilen evrakı iade ettiğini bildirilmektedir. Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanlığının Washington Büyükelçiliğimize muhatap 04 Haziran 2003 tarihli notası, PFI şirketinin yazısı ve büyükelçiliğimize iade edilen evrakın listesi ekte sunulmuştur. ...”. T. C. Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk Daire Başkanlığının, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiş olduğu, 27.07.2003 gün ve KOEC/299588 sayılı yazısından alınmıştır.

2007107119 USA” adına (routing numarası belirtilmek suretiyle) 1 Haziran 2006 tarihine kadar 93.00 ABD Doları, bu tarihten sonraki talepler için 95.00 ABD Doları tutarındaki masrafın tebligatın yapılacağı kişinin adı ve soyadı ile şirket ise ismi belirtilmek sureti ile ödemesi yapılıp makbuz örneğinin evrak ile birlikte Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmesi gerekmektedir¹⁷.

III. YURT DIŞINA YAPILAN İSTİNABE TALEPLERİNDE MASRAF TALEP EDEN ÜLKELER

Yurt dışından yapılan istinabe taleplerinde ise, yabancı ülke yetkili makamına hitaben yazılan ve yurt dışına gönderilecek talimat ile tercümesinin üç nüsha olarak hazırlanması, bir nüshasının esas dosyasında kalıp, iki nüshasının Cumhuriyet Başsavcılığı kanalı ile Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmesi gerekmektedir¹⁸.

- ¹⁷ Dosya Küçükçekmece 1. Aile Mahkemesi, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere Küçükçekmece Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu, 08.03.2004 tarih ve 2004/2365 sayılı yazısı ile 344 Victory Dr. Herndon VA 20170 USA adresindeki davalı S. A.'ya gönderilen evrakların tebliği talebinde bulunmuştur. Küçükçekmece Cumhuriyet Başsavcılığı, 18.10.2004 tarih ve 2004/26 sayılı yazısı ile tüm belgeleri Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Küçükçekmece Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu, 23.11.2004 tarih ve 080157 sayılı yazısı ile, 2004 yılı için 91 USD Doları (2005 yılı için 93 USD Doları) “Process Forwarding International Wells Fargo Bank, S.W.I.F.T. No: WIFBIUS6S Account No: 2007107119 USA” adına (routing numarası belirtilmek suretiyle) 2005 yılı için 93 Amerika Birleşik Devletleri Doları tutarındaki masrafın tebligatın yapılacağı kişinin adı ve soyadı belirtilmek sureti ile ödemesi yapılıp makbuz örneğinin evrak ile birlikte Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmesini istemiştir. İşlemler devam etmektedir.
- ¹⁸ Dosya 4-6-2663-2005. Kayseri 1. Aile Mahkemesi, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere Kayseri Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu 21.03.2005 tarih ve 2004/1142 sayılı yazısı ile devam etmekte olan boşanma davasında verilen ara karar gereğince ilgili makama hitaben yazılan ve tanığa sorulacak soruları içeren 2 suret Türkçe talimat ve tercümesi ile posta gideri olarak 25 Yabancı Türk Lirasını Kayseri Mal Müdürlüğüne yatırıldığını ve tanık için tanık için 550 TL ücretin Kayseri Mahkeme Yazı İşleri Müdürlüğü kasasında depo edildiğini belirtmiştir. Kayseri Cumhuriyet Başsavcılığı, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiş olduğu 04.04.2005 tarih ve 2005/2754 sayılı yazısı ile bu talebi iletmiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Almanya Münster Başkonsolosluğuna göndermiş olduğu 28.04.2005 tarih ve 036594 sayılı yazısı ile tanığın ifadesinin alınmasını ve bu istinabe istemi dolayısıyla masraf istenip istenmediğinin tespiti ile eğer isteniyorsa masraf tutarının işlem sonucu ile birlikte bildirilmesi istenmiştir. Münster Başkonsolosluğu evrakı aidiyeti cihet ile Düsseldorf Başkonsolosluğuna göndermiştir. İşlemler devam etmektedir.

1- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti için 13 Yeni Türk Lirası¹⁹, diğer ülkeler içinde 22 Yeni Türk Lirası posta gideri alınması, istinabe evrakına pul yapıştırılmaması veya eklenmemesi, Adalet Bakanlığından her hangi bir duyuru beklenmeksizin posta giderinin tespit edilerek, ilgilisince Maliye Bakanlığının “Muhtelif Gelirler” hesabına yatırılmasının sağlanması ve buna dair makbuz örneğinin, Adalet Bakanlığına gönderilen evraka eklenmesi ve tarih ve sayısının Adalet Bakanlığına yazılan sevk yazısında belirtilmesi²⁰,

2- Almanya ile Kanada'nın Quebec Eyaleti makamlarınca istinabe taleplerinin yerine getirilmesi için masraf talep edildiğinden, dinlenecek her bir tanık için 550 Yeni Türk Lirası avansın ilgilisince mahkeme veznesine depo ettirilmesi ve bu hususun Adalet Bakanlığına gönderilecek sevk yazısında belirtilmesi²¹,

¹⁹ Dosya 4-6-295-2004. Çeltik Kadastro Mahkemesi, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere Çeltik Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu 02.04.2004 tarih ve 1997/12 sayılı yazısı ile tanığın ifadesinin alınmasını istemiş ve 1 adet talimat yazısı, 1 adet dava dilekçesi ve 1 adet 13.000.000 TL tebligat gideri yatırıldığını belirten makbuz fotokopisini göndermiştir. Çeltik Cumhuriyet Başsavcılığı belgeleri 06.04.2004 tarih ve 2004/112 sayılı yazı ile Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, 07.06.2004 tarih ve 040569 sayılı yazısı ile tüm belgeleri Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine göndermiştir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığına göndermiş olduğu 01.03.2005 tarih ve 277 sayılı yazısı ile bilgi vermiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Çeltik Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu 31.03.2005 tarih ve 026139 sayılı yazısı ile istemin yerine getirildiğini bildirmiştir.

²⁰ Dosya 4-5-1592-2004. Şereflihisar Asliye 2. Hukuk Mahkemesi 28.01.2004 tarih ve 2003/220 esas sayılı dosyası ile ilgili olarak, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiş olduğu yazı ile davalı Roland H.'ya tebligat yapılması talebinde bulunmuş ve dava dilekçesi, meşruhatlı davetiye, Türkçe ve yabancı dilde tercümesi, 184 örnek form ile yurt dışı tebligat gideri olarak 22.000.000. TL.'nin Şereflihisar Mal müdürlüğüne yatırıldığını bildirmiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Mainz Başkonsolosluğuna göndermiş olduğu, 23.02.2004 tarih ve 012652 sayılı yazı ile 1965 tarihli Hukukî ve Ticarî Konularda Adli veya Gayri Adli Belgelerin Yabancı Memleketlerde Tebliğine Dair La Haye sözleşmesi uyarınca tebliğinin sağlanmasını talep etmiştir. Mainz Başkonsolosluğu, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiş olduğu 16.03.2004 tarih ve 1023 sayılı yazı ile tebligatın muhataba 12.03.2004 tarihinde yapıldığını bildirmiştir.

²¹ Dosya 4-6-1477-2004. İstanbul Asliye 6. Ticaret Mahkemesi, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Bakanlık Bürosuna göndermiş olduğu 22.11.2004 tarih ve 2003/812 sayılı yazısı ile Westend Clothing Company MbH, Westend 5 Hambunrg Deutschland adresinde mukim davacı tanığı H. M.'nin tanık olarak beyanının alınmasını istemiştir. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Bakanlık Bürosu, 24.11.2004 tarih ve 2004/3942 sayılı yazısı ile belgeleri Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Almanya

3- DNA testi istenen hallerde 3.000 Yeni Türk Lirasının²², yurt dışında kan tahlili yapılması istenen hallerde 1.500 Yeni Türk Lirasının, Türkiye’de yapılacak tahlil işlemine esas olmak üzere yurt dışından kan örneğinin alınması istenen hallerde 100 Yeni Türk Lirasının mahkeme vizesine avans

Hamburg Başkonsolosluğuna göndermiş olduğu 29.12.2004 tarih ve 089791 sayılı yazısı ile tanığın ifadesinin alınması ve b istinabe isteminin yerin getirilmesi nedeniyle masraf istenip istenmediğinin tespiti ile eğer istenmekte ise masraf tutarının işlem sonucu ile birlikte bildirilmesi istenmiştir. Hamburg Başkonsolosluğu, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiş olduğu 13.05.2005 tarih ve 169241 sayılı yazısı ile tanığın Alman Mahkemesi tarafından dinlendiğini v mahkemeden alınan evrakın ilişikte sunulduğunu bildirmiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu, 24.06.2005 tarih ve 053511 sayılı yazısı ile mahkemesine bildirilmek üzere istemin yerine getirildiğini bildirmiş ve ekli belgeleri göndermiştir.

- 22 Dosya- 14-4-6-146-1999. Ankara Asliye İkinci Hukuk Mahkemesi, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığın göndermiş olduğu 01.03.1999 gün ve 1999/44 sayılı yazısı ile davalıların (S. A., İ. A. ve A. W.) babalık tayinin esas olmak üzere DNA testi ile ilgili olarak kan tahlillerinin yapılmasını istemişlerdir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Bakanlık Muhabere Bürosu, 03.03.1999 gün ve 3/2440 sayılı yazısı ile Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, 20.04.1999 gün ve 18647 sayılı yazısı ile ilgili talimatın Alman Mahkemesine gönderilerek yerine getirilmesini TC. Köln Başkonsolosluğundan istemiştir. Köln Başkonsolosluğu, 10.06.1999 tarih ve Teb. 781 sayılı yazısı ile bu tür bir kan ve genetik tahlilinin 4.000 DM – 5.000 DM arasında olacağını bunun 6.000 DM’a kadar çıkabileceğini bildirmiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, 24.06.1999 gün ve 031926 sayılı yazısı ile Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına bilgi vermiştir. Ankara Asliye Hukuk Mahkemesi, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu, 06.07.1999 gün ve 1999/44 sayılı yazısı ile 6.000 DM. Köln Başkonsolosluğu adına düzenlenen çeki ekli olarak göndermiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı 06.07.1999 gün ve 3/8354 sayılı bir üst yazı ile durumu Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne bildirmiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, 20.07.1999 gün ve 36564 sayılı yazı ile belgeleri ve çeki Köln Başkonsolosluğuna göndermiştir. İlgili mahkeme tarafından aradan geçen uzun zaman dikkte alınarak yapılan talebin akıbeti sorulmuştur. Nihayetinde Köln Başkonsolosluğu, 18.01.2000 gün ve Tb. 107 sayılı yazısı ile raporları göndermiş ve Köln Sulh Hukuk Mahkemesinin 10.01.2000 tarihli yazısı ile ekinde alınan fatura tutarının 6.514,40 DM olduğu, söz konusu meblağın ilgili mahkemeye ödnebilmesi için geri kalan miktarın hesaplanarak Köln Başkonsolosluğuna gönderilmesi istenmiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, 21.02.2000 tarih ve 009363 sayılı yazısı durumu Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına bildirmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiş olduğu 06.04.2000 tarih ve 3/2046 sayılı yazısı ile 514,40 DM karşılığı 263,01 Euro’luk çeki göndermiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü’de 14.04.2000 gün ve 021064 sayılı yazısı ile gönderilen çeki Köln Başkonsolosluğuna göndermiştir. Köln Başkonsolosluğu, 26 Mayıs 2000 gün ve Tb. 703 sayılı yazısı ile 3067,75 Euro ve 263,01 Euro tutarındaki çeklerin yetkili mahkemeye iletildiği konusunda Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne bilgi verilmiştir.

olarak depo ettirilerek yabancı mahkemece talep edilecek masrafın ödenmesinden sonra arta kalabilecek meblağın ilgilisine iade edilmesi²³,

4- Diğer bilirkişi tetkikatını gerektiren talimat istemlerinde veya (adres tespiti²⁴, hesap incelemesi, yabancı mahkeme kararı²⁵, sosyal ve ekonomik

23 Dosya 75-4-6-575-2000. Pazarcık Asliye Hukuk Mahkemesi, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiş olduğu 11.10.2000 tarih ve 2000/165 sayılı yazısı ile davalıların tam teşekküllü bir hastaneye sevk edilerek kan, doku, ortopedik ve fizyolojik testlerinin yapılması istenmiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Pazarcık Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu 20.10.2000 tarih ve 057399 sayılı yazısı ile adli yardım talep edilen ülkenin yetkili adli merciine hitaben yazılan, kısaca maksadı ifade den, mahkeme mühürü ile mühürlü ve ilgili hakimim imzasını taşıyan iki adet Türk talimat ve bunların tercümelelerinin Bakanlığa gönderilmesi ve ayrıca ileride doğacak muhtemel masrafı karşılamak üzere 1.440.000.000 TL'nin ilgilisi tarafından avans olarak peşin mahkeme veznesine depo ettirilmesi ve bu hususun talimat belgeleri ile birlikte Bakanlığa bildirilmesi istenmiştir. Mahkeme tarafından bu hususlar yerine getirilmiş ve 21.02.2001 tarih ve 2000/165 sayılı yazı ile Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne bildirilmiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, 12.03.2001 tarih ve 13749 sayılı yazısı ile Almanya Frankfurt Başkonsolosluğuna bildirilmiştir. Frankfurt Başkonsolosluğu evrakları aidiyeti ciheti ile 26.03.2001 tarih ve 585 sayılı yazısı ile Mainz Başkonsolosluğuna göndermiştir. Mainz Başkonsolosluğu, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiş olduğu 29.08.2001 tarih ve 584 sayılı yazısı ile gereği yapılan evrak ilişikte gönderilmiş ve 4.614,13 DM. Masraf talebinde bulunmuştur. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Pazarcık Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu 13.09.2001 tarih ve 52539 sayılı yazısı ile işlemin yerine getirildiğini fakat istinabe masrafı olarak 4.614,13 DM. Merkez Bankası veya döviz vermeye yetkili bir bankaya başvurularak Amtsgericht Worms adına düzenlenecek çekin ivedilikle Bakanlığa gönderilmesi istenmiştir. Pazarcık Asliye Hukuk mahkemesi istemi yerine getirmiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, 30.01.2002 tarih ve 06283 sayılı yazısı ile Pazarcık Asliye Hukuk Mahkemesince Bakanlığa gönderilen çeki Mainz Başkonsolosluğuna göndermiştir. Mainz Başkonsolosluğu, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiş olduğu 14.02.2002 tarih ve 485 sayılı yazısı ile gönderilen 2,359,17 Euro'luk çekin Worms Sulh Hukuk Mahkemesine gönderildiğini bildirmiştir.

24 Dosya 4-6-579-2005. Denizli 3. Aile Mahkemesi 26.01.2005 tarih ve 2004/99 esas sayılı yazısı ile Denizli Cumhuriyet Başsavcılığına, Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı'nda 28.01.2005 tarih ve 2005/278 sayılı yazısı ile Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiş olduğu yazı ile S. S.'nin açık adresinin tespiti istenmiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Denizli Cumhuriyet başsavcılığına göndermiş olduğu 09.03.2005 tarih ve 018793 sayılı yazısı ile 22.000.000 TL giderin Maliyeye yatırılarak makbuz fotokopisinin bakanlığa gönderilmesi istenmiştir. Denizli 3. Aile Mahkemesi, istinbe talebini içeren 2 adet türkçe ve 2 adet Almanca tercümeyi 29.04.2005 tarih ve 2004/99 esas sayılı yazısı ile Denizli Cumhuriyet Başsavcılığına, Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı'nda 04.05.2005 tarih ve 2005/1410 sayılı yazısı ile Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, 14.05.2005 tarih ve 050304 sayılı yazısı ile Almanya Berlin Başkonsoloslu-

durum araştırması²⁶, aldığı ücretin tespiti²⁷, sağlık raporu alınması gibi²⁸, gerçek istinabe masrafı yabancı adli makamlar tarafından talep edildiğinde ödenmek üzere, 235 Yeni Türk Lirasının mahkeme vizesine depo ettirilmesi,

ğundan istinabe talebinde bulunmuştur. Berlin Başkonsolosluğu, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiş olduğu 30.06.2005 tarih ve 26760 sayılı yazısı ile ilgilinin adresinin Gothaer Str. 18, 12629 Berlin/Almanya olarak bildirmiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Denizli Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olduğu 20.07.2005 tarih ve 062057 sayılı yazı ile istemin yerine getirildiğini, fakat 22 YTL'nin Maliyeye yatırılmasının sağlanarak makbuz fotokopisinin Bakanlığa gönderilmesini istemiştir.

25 Dosya 4-6-460-2005. Sarayköy Asliye Hukuk Mahkemesi, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere Sarayköy Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu 15.02.2005 tarih ve 2003/563 sayılı yazısı ile görülmekte olan tenfiz ve nesebin tashihi davasında mahkemece verilen ara karar gereğince Almanya Tempelhof-Kreuzberg Amtsgericht Aile Mahkemesinin vermiş olduğu kararın kesinleşmiş aslı istenmektedir. Yazıya 2 suret istinabe evrakı ve 2 suret Almanca tercümesi ile 22.000.000. TL. yurt dışı tebligat ücretinin yatırıldığına dair makbuz fotokopisi eklenmiştir. Sarayköy Cumhuriyet Başsavcılığı, 08.03.2005 tarih ve 2005/79 sayılı yazısı belgeleri Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Almanya Berlin Başkonsolosluğuna göndermiş olduğu 27.04.2005 tarih ve 036419 sayılı yazısı ile istinabe istemini belirtmiş ve istemin yerine getirilmesi nedeniyle masraf istenip istenmediğinin tespiti ile eğer istenmekte ise masraf tutarının işlem sonucu ile birlikte bildirilmesini istemiştir. Berlin Başkonsolosluğu, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmiş olduğu 22.06.2005 tarih ve 25387 sayılı yazısı ile ilgi yazı konusu ile Y. G.'nin babalık kaydının düzeltilmesi konulu mahkeme kararının kesinleşmiş tasdikli örneği, Alman adli makamlarından alınarak ilişikte sunulmuştur. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Sarayköy Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olduğu 20.07.2005 tarih ve 061687 sayılı yazısı ile istemin yerine getirildiğini bildirmiş ve alınan yazı örneği ile ekli kararı göndermiştir.

26 Dosya 4-6-562-2003. Eynesil Asliye Hukuk Mahkemesi, Eynesil Cumhuriyet Başsavcılığına, Eynesil Cumhuriyet Başsavcılığı da Giresun Cumhuriyet Başsavcılığına, Giresun Cumhuriyet Başsavcılığı da Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiş olduğu 14.07.2003 tarihli yazı ile Eintracht Str. 30 58239 Schwerte/Almanya adresinde bulunan M. K.'nin ekonomik ve sosyal durumunun tespit edilerek bildirilmesi isteminde bulunmuştur. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Almanya Essen Başkonsolosluğuna göndermiş olduğu 28.08.2003 tarih ve 0553349 sayılı yazısı ile M.K.'nin ekonomik ve sosyal durumunun araştırılması ve bunun için masraf yatırılmasının gerekip gerekmediğinin bildirilmesini istemiştir. Essen Başkonsolosluğu, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmiş olduğu 23.03.2004 tarih ve 2867 sayılı yazı ile M. K. ile ilgili olarak Schwerte Sulh Mahkemesi tarafından alınan ifade tutanağı ve işlemle ilgili olarak talep edilen 122.47 Euro'ya ait yazı ilişikte sunulmuştur. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Giresun Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu 22.04.2004 tarih ve 029262 sayılı yazı ile talebin yerine getirildiği fakat istenen masrafın Amtsgericht Schwerte mahkemesi adına düzenlenen çekin Essen Başkonsolosluğuna gönderilmesi istenmiştir.

5- Almanya dışındaki devletler, istinabe taleplerimizin yerine getirilmesi için nadiren masraf talep ettiklerinden, bu devletlere gönderilecek ta-

- 27 Dosya 4-8-2273-2004. Ankara 8. Aile Mahkemesi, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş olduğu 18.11.2004 tarih ve 2004/1001 sayılı yazı ile görülmekte olan boşanma davasında verilen ara karar gereğince davalının sosyal ve ekonomik durumu ile aldığı ücretin tespit edilerek bildirilmesi istenmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Bakanlık Muhabere Bürosu, gönderilen belgeleri Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Almanya Stuttgart Başkonsolosluğuna göndermiş olduğu 02.12.2004 tarih ve 082753 sayılı yazısı ile talebi iletmıştır. Stuttgart Başkonsolosluğu, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiş olduğu 02.02.2005 tarih ve 4384 sayılı yazısı ile ilgilinin aylık gelir ve ekonomik durumu ile almış olduğu ücret konusunda Başkonsolosluğa ibraz ettiği dilekçe gönderilmiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu 09.03.2005 tarih ve 018591 sayılı yazısı ile keyfiyet hakkında bilgi vermiştir.
- 28 Dosya 4-6-57-2004. Uşak Aile Mahkemesi, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere Uşak Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu 05.01.2003 tarih ve 2003/111 sayılı yazı ile N. P.'ye vasi tayinini gerektirecek bir hastalığının bulunup bulunmadığı hususunda Sağlık Kurulu Raporu aldirılmasını isteminde bulunmuştur. Uşak Cumhuriyet Başsavcılığı, 06.01.2003 tarih ve 2003/57 sayılı yazı ile istemi Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne iletmıştır. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, 02.03.2004 tarih ve 014804 sayılı yazısı ile 215.000.000. TL avansın mahkeme veznesine depo ettirilmediğinden evrakları iade etmiştir. Uşak Aile Mahkemesi, Uşak Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu 27.05.2004 tarihli yazı ile 215.000.000 TL mahkeme veznesine depo ettirildiğini bildirmiştir. Uşak Cumhuriyet Başsavcılığında bu durumu 31.05.2004 tarihli bir yazı ile Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne bildirmiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Uşak Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu 23.08.2004 tarih ve 059323 sayılı yazısı 22.000.000. TL yurt dışı tebligat giderinin Maliye'ye yatırılma ve Bakanlığa bilgi verilmesi istenmiştir. Uşak Aile Mahkemesi, Uşak Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu 14.09.2004 tarihli yazısı ile 22.000.000 TL yatırıldığına dair makbuz fotokopisini göndermiştir. Uşak Cumhuriyet Başsavcılığında 20.09.2004 tarihli yazısına ek olarak makbuz fotokopisini Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Almanya Stuttgart Başkonsolosluğuna göndermiş olduğu 14.10.2004 tarih ve 069975 sayılı yazısı ile N. P. hakkında Sağlık Kurulu Raporu aldirılması ve bu işlem için masraf istenip istenmediğinin tespiti istenmiştir. Stuttgart Başkonsolosluğu, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiş olduğu 14.01.2005 tarih ve 2177 sayılı yazısı ile N. P. ile ilgili olarak Ulm Mahkemesinden alınan 08.12.2004 tarihli yazıyı ekte sunmuştur. Yazıda N.P.'nin ruh sağlığının bozuk olması dolayısıyla 11.03.1998 tarihli karar ile vai tayin edilmesi gerektiği ve bu sürenin 23.09.2003 tarihli kararla uzatıldığı belirtilmiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Uşak Cumhuriyet Başsavcılığına göndermiş olduğu 11.02.2005 tarih ve 011561 sayılı yazısı ile keyfiyetin Sulh Hukuk Mahkemesine duyurulması için bilgi vermiştir.

leplerde dava ilgisinden posta gideri dışında avans alınmaması, ancak o devlet adli makamı tarafından talep edilmesi halinde ödenmesini teminen dava ilgisinden masrafın ödeneceğine dair bir "Taahhütname" alınması,

Yukarıda numara verilmek sureti ile belirtilen hususlarda uygulamaya 01 Ocak 2006 tarihinde itibaren başlanması Adalet Bakanlığı tarafından tebliğ olunmuştur²⁹.

IV. Hazırlanan Evrakın Gönderilmesi

Hazırlanan belgeler tebliğ talebinde bulunan merci tarafından idari yazışma usulü içerisinde bir üst yazı ile buldukları yer Cumhuriyet Başsavcılığına, Cumhuriyet Başsavcılığı varsa üst savcılığa yoksa doğrudan Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilecektir. Şöyle ki; evrakını çıkaran merci bir ilçe mahkemesi ise, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere İlçe Cumhuriyet Başsavcılığına, İlçe Cumhuriyet Başsavcılığı İl Cumhuriyet Başsavcılığına, İl Cumhuriyet Başsavcılığı da Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne bir üst yazı ile bildirecektir.

Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğünü, bazen Türk konsolosluğu veya büyükelçiliğine bazen de yabancı ülkenin merkezi makamına doğrudan doğruya bu belgeleri göndermektedir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğünü tarafından tebliğ evrakının doğrudan doğruya yabancı ülke merkezi makamına gönderilen ülkeler şunlardır: Amerika Birleşik Devletleri, Avustralya, Belçika, Bulgaristan, Fransa, İtalya ve Yunanistan'dır. Bunun dışındaki ülkelere o ülkedeki Türk konsolosluğu veya Türk büyükelçiliği vasıtasıyla tebligat evraklarını göndermektedir³⁰.

²⁹ "Yurt Dışı Tebligat ve İstinabe Taleplerinde Uyulması Gereken Usul ve Esaslara Dair Tebliğ" için bkz. Resmî Gazete 27 Aralık 2005, Sayı 26036, s. 93-94.

³⁰ Dosya 4-5-7827-2002. Kadıköy Asliye 4. Hukuk Mahkemesi, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne göndermiş olduğu, 12.09.2002 gün ve 2000/640 esas sayılı dosya ile ilgili yazısında davalı Erdem A. (Dimitrios A.)'ya gönderilen evrakların tebliğ edilmesi talebinde bulunmuştur. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, 25.09.2002 gün ve 0566779 sayılı yazısı ile gönderilen belgeleri 1965 La Haye Tebliğ Sözleşmesine göre muhataba tebliği için Yunanistan Merkezi Makamı olan Department of Administrative and Judicial Affairs Ministry of Justice Athens-Greece, adına göndermiştir. Hellenic Republic Ministry of Justice, 05.02.2003 gün ve 8540 sayılı yazısı ile tebligatın muhataba 13.11.2002 tarihinde yapıldığını Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne bildirmiştir. Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü,

V. Sonuç

Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü yurt dışı tebligat veya istinabe dolayısıyla masraf talep eden ülkeleri her yıl çıkarmış olduğu bir tebliğ ile ilan etmektedir. Her yıl yeniden düzenlenen bu tebliğin yurt dışı tebligat veya istinabe talebinde bulunan ilgili makamlarca takip edilmesi gerekmektedir.

7201 sayılı Tebligat Kanununun 4829 sayılı Kanunla değişik 25/a maddesi gereğince yurt dışında bulunan Türk vatandaşlarına, yurt dışındaki Türk konsolukları veya konsolosluk bulunmayan yerlerde büyükelçilik konsolosluk şubesi vasıtasıyla yapılan tebligatlarda hiçbir yurt dışı tebligat gideri hariç olmak üzere masraf yatırılmasına gerek bulunmamaktadır. Aksi takdirde mahkemenin hatalı olarak istemi üzerine yatırılan masrafin ilgisine iadesi gerekecektir.

Yurt dışında bulunan Türk vatandaşlarına 7201 sayılı Tebligat Kanununun 4829 sayılı Kanunla değişik 25/a maddesi gereğince tebligat yapılamayan durumlarda 15 Kasım 1965 tarihli Hukuki veya Ticari Konularda Adli ve Gayri Adli belgelerin Yabancı Memleketlerde Tebliğine Dair La Haye Sözleşmesine göre tebligat yapılacaktır. Ayrıca yabancı ülkede bulunan ve Türk vatandaşı olmayan kişilere de 15 Kasım 1965 tarihli Hukuki veya Ticari Konularda Adli ve Gayri Adli belgelerin Yabancı Memleketlerde Tebliğine Dair La Haye Sözleşmesine göre tebligat yapılacaktır.

Masraf talebinin temeli, 15 Kasım 1965 tarihli Hukuki veya Ticari Konularda Adli ve Gayri Adli belgelerin Yabancı Memleketlerde Tebliğine Dair La Haye Sözleşmesinin 12. maddesinin (b) bendine dayanmaktadır. Buna göre, Sözleşme çerçevesinde yapılan tebligatlarda özel bir usul kullanılması halinde verilen hizmet karşılığında tebligat yapılmasını isteyen devletten masraf talep etmek mümkündür. Bu hükme dayanarak bazı ülkeler masraf talep etmektedirler.

Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü Tebligat ve İstinabe Bürosunda yapmış olduğum çalışmalarda Türkiye'nin yurt dışından yalpan tebligat ve istinabe taleplerinde yabancı ülkelere hiç masraf talep etmediği, bu işlemleri resmi kurumlar vasıtası ile yerine getirdiğini ve gerektiğinde masrafların devlet tarafından karşılandığını müşahade etmiş bulunmaktayım. Sonuç olarak, gerek yurt dışı tebligat ve gerekse yurt dışı istinabe taleplerinde masraf talep eden ülkeler dikkate alınarak, müttekabiliyet ilkesi çerçevesinde bu ülkelere aynı oranda masraf talep edilmesinin uygun olacağı hatta geç kalınan bu durumda en kısa zamanda harekete geçilmesi gerektiği kanaatindeyiz.

Ekonomi – Maliye
